

Katarina Horvatović
Selektor HDKIFV
Junija Palmotića 18, Velika Gorica

Stručni osvrt na odjevnu komponentu koncerta

FA „SESVETSKA SELA“

Održanog 21. 05. 2016.
u dvorani „Preporod“, Dugo Selo

Četvrtu godinu za redom imam čast analizirati odijevanje četiriju zagrebačkih ansambala što me posebno veseli jer su oni pravi praznik za oči. Dvorana „Preporod“ bila je gotovo ispunjena a publika je vrlo vjerno nagrađivala izvođače mnogobrojnim aplauzima. Ovim putem zahvaljujem Upravi ansambla koja mi je dodjelila mjesto iz kojeg sam adekvatno mogla zapažati sve detalje i kostimografska rješenja. Moje sugestije vezane za odjevanje usmjerene su pozitivno u želji da ansambl u budućnosti, pridajući pažnju spomenutim činjenicama bude odjeven još bolje.

Koncert je započeo plesovima i pjesmama Bačkog Brega i Bačkog Monoštora, koju je izvela većina izvođača, djevojke (njih 12) su u prvoj sceni stajale u grupama po četiri a donji rubovi uglavnom nisu bili ujednačeni. Pogotovo ne na razini koja se očekuje od prve točke na programu, s obzirom na neograničeno vrijeme dostupno za pripremu. Osim toga nošnje su bile pravilno pripremljene i odjevene a jedina je moja dilema ostala vezano za vezice na šlapicama, koje bi valjalo izbjegavati. Što se tiče oglašnja, većina je bila pravilno složena pa je s tog aspekta ansambl bio uredan. Momci su bili uredno odjeveni i primjerenih frizura.

Usljedio je tamburaški intermezzo. Tamburaši su bili uredni, njih šest u crno bijelim kombinacijama, te dvojca u linđu, nas mijani, vedri i dobro raspoloženi.

Pjesmu iz međimurja „Da bi imel perje“ izveo nam je simpatičan solist uredno odjeven u zimsku varijantu međimurske nošnje, koju je ponosno prezentirao.

„Međimurje slavno, kak si lepo ravno“ ove je godine bilo bolje odjeveno nego lani pa se tako ovaj puta nisu vidjele podsuknje kako vire ispod rubova sukanja u većini slučajeva, a sredine tibeta su bile većinom na sredini leđa, no ipak su se neki malo decentralizirali. U većini slučajeva korištene su poculice pa su samo četiri frizure djelovale „raščupano“. Zbog svega toga scenska je slika bila puno uspješnija. Tome su doprinijeli originalni i koloritno dobro raspoređeni tibeti, koje je u nekim slučajevima ipak trebalo malo urednije zavezati na leđima, a u nekim pripaziti da budu okrenuti na pravu stranu. Posebno mi se dopalo što su djevojke odjevene u zimsku varijantu nošnje nosile čizme a djevojke u ljetnoj čizmice. Momci su bili odjeveni u dvije varijante s bijelim i crnim hlačama, neusklađenih duljina košulja.

Poskočica Linđo iz sela Doli. Za ovu točku mogu samo reći da je bila primjereno i uredno odjevena. Momci su nosili originalne čarape koje su ostale na mjestu do kraja izvedbe. Djevojke su bile posebne svaka na svoj način a posebno me se dojmio odabir nakita. Pohvalno je da je odijelo ostalo konzistentno do kraja točke.

„Tancala bi al' ne mogu“ pjesme i plesovi sesvetskog prigorja bila je slijedeća točka na programu koju su odsvirala dvojca plesača iz prethodne koreografije, što je vrlo zahtjevno pa sam bila impresionirana lakoćom kojom su to izveli. Djevojke su bile lijepo i primjereno odjevene, a kod tri sam primijetila odstupanje u duljini donjih rubova. Poculice, odnosno rubovi nekih poculica su zaista bili predugački pa ih je valjalo presaviti kako sam vidjela da je učinilo par iskusnijih plesačica. Iako u manje slučajeva, ali još je bilo koralja koje je bilo potrebno učvrstiti kako ne bi završavali na leđima. Momci su bili uredni no nisu imali usklađene duljine košulja. Frizure djevojaka bez poculica bile su više raščupane nego uredne, na kraju ukrašene crvenim mašnicama koje su ove godine ostale na mjestu.

Nakon pauze uslijedili su pjesme i plesovi Bratine i Kupinca, praižvedba pod nazivom „Lepo moje bratinečko polje“. Na scenu su izašle četiri djevojke obučene u nošnje iz Draganića. Po nazivu točke mogu reći da nošnja ne odgovara lokalitetima koji navedeni. Uz to što su te nošnje inače kraće od nošanja Bratine i Kupinca, ovdje su definitivno dvije bile neprihvatljivo kratke a međusobno sve četiri nisu bile usklađene. Što se tiče ostalih cura, koje su bile odjevene u nošnje sukladno prikazanom području, pojavili su se problemi s usklađivanjem donjih rubova pregača i haljina te međusobnih usklađivanja unutar plesačica. Uz to neke kapice nisu po bojama bile usklađene s nošnjama jer ako je plava nošnja onda je i oglavlje te iste boje. Momci su bili uredni u adekvatnim nošnjama.

Uslijedila je točka „Kad zaigra Turanovac selo“ pjesama i plesova Špišić Bukovice, Gradine i Turanovca. Uredno odjeveno i usklađenih donjih rubova, s manjim odstupanjima kod pojedinačnih i međusobnih usklađivanja duljina donjih rubova no u granicama tolerancije, okićene i simpatične no bez oglavlja. Momci su prikazali dvije varijante nošnje, uredno ali neusklađenih duljina košulja.

U koreografiji „Sad idemo dole v Posavinu“ djevojke su, kao i lani u različitim tipovima posavskih nošnji bile su vrlo bogato nakićene te dobro usklađenih duljina s par odstupanja. Nažalost dvjema se curama odvezao opanak, što je bilo primjetno iako su se obe u danoj situaciji dobro ponijele i snašle. Mašne bi kao i lani sugerirala staviti malo bliže vratu s obzirom na njihovu zaštitnu funkciju. Morala sam primijetiti da su frizure nekih djevojaka bile prilično ne scenične, pa možda bi bilo dobro pokušati s nekim drugim tipom oglavlja. Muškarci su bili korektni u standardnoj crveno bijeloj varijanti, uredni i usklađeni.

„Igraj kolo naokolo“ koreografiju pjesama i plesova imotskog kraja, izveli su uredno odjeveni plesači i plesačice no koliko sam mogla primijetiti u različitim kombinacijama koje su oponašale nošnju iz Imotskog. Sve u svemu bilo je uredno odjeveno, no donji rubovi ruha djevojaka nisu bili usklađeni ni ponaosob ni svih

međusobno. Svirač je imao preduge hlače, a momci su bili u raznoraznim kombinacijama koje su uspješno prezentirale nošnju tog kraja.

Uslijedio je tamburaški intermezzo „U gajdaša gajde ječe“. Tamburaši su bili uredno odjeveni u crno bijele kombinacije a jedan je nosio nošnju imotskog s primjerenim oglavljem.

Na kraju smo vidjeli još jednu praiizvedbu, ovaj puta pjesme i plesove Zagorja pod nazivom „Sonjčece zahaja“. Vrlo uspješno odjevena, s većinom usklađenim donjim rubovima, raznolikog nakita i oglavlja. Momci uredni, kao i svirači.

Zaključila bih da je ovaj koncert bio uspješniji nego lanjski. Sesvećani su se trudili zadovoljiti i ispuniti uzuse scenskog odijevanja te se vidi da su počeli više pažnje pridavati ovom segmentu. To je rezultiralo urednijim izgledom ansambla tijekom cijelog programa što me ugodno iznenadilo i razveselilo. Ove godine sam primijetila da su u prvom planu usklađenost dužina dijelova nošnji te konzistentnost detalja, no iz sveg gore navedenog mogli bi zaključiti da još ima dosta prostora za poboljšanje. Na dobrom ste putu i samo tako nastavite dalje!

Katarina Horvatović,
magistra pedagogije, etnologije i kulturne
antropologije